

Jakelussa mainituille

Lausuntopyyntö: Kansalaisuutta koskeva esiselvitys

Sisäministeriössä on valmisteltu esiselvitys kansalaisuutta koskevien säännösten muutostarpeista. Perustuslain 5 §:n mukaan Suomen kansalaisuus saadaan syntymän ja vanhempien kansalaisuuden perusteella sen mukaan kuin lailla tarkemmin säädetään. Kansalaisuus voidaan myöntää laissa säädetyin edellytyksin myös ilmoituksen tai hakemuksen perusteella. Suomen kansalaisuudesta voidaan perustuslain mukaan vapauttaa vain laissa säädetyillä perusteilla ja sillä edellytyksellä, että henkilöllä on tai hän saa toisen valtion kansalaisuuden. Nykyinen kansalaisuuslaki (359/2003) on tullut voimaan 1 kesäkuuta 2003. Tarkempia säännöksiä sisältyy valtioneuvoston kansalaisuudesta antamaan asetukseen (293/2013).

Esiselvityshankkeen pääasiallisena tavoitteena on ollut selvittää kansalaisuuslain säädöshuollollisia muutostarpeita. Hankkeessa on selvitetty, onko tarpeen parantaa kansalaisuutta koskevien säännösten toimivuutta ja millä tavoin lakia voitaisiin ajantasaistaa ja selkeyttää. Samalla on arvioitu oikeuskäytännön kehityksen mahdollisia vaikutuksia säännöksiin. Selvitystä tehtäessä on huomioitu, että hallitusohjelmassa ei ole kansalaisuuden saamista tai menettämistä koskevia tavoitteita. Esiselvitys on tehty virkatyönä sisäministeriön maahanmuutto-osastolla.

Lausunnonantajia pyydetään kiinnittämään huomiota erityisesti seuraaviin esiselvityksen kohtiin:

- Opetus- ja kulttuuriministeriötä sekä Opetushallitusta pyydetään lausumaan erityisesti kielitaitoedellytystä koskevasta luvusta (4), varsinkin kielitaidon osoittamisen tavoista (4.2 ja 4.5.1).
- Lapsiasiavaltuutettua pyydetään lausumaan erityisesti lapsen määritelmästä (5.1.1.2 ja 5.3.1).
- Sosiaali- ja terveysministeriötä pyydetään lausumaan erityisesti adoptiolapsen kansalaisuuden saamisesta (5.1.5.2 ja 5.3.1) sekä kansalaisuuslain 5 §:n 3 momentissa tarkoitusta sosiaaliviranomaisesta ja sitä koskevasta lakiviittauksesta (5.1.2.1).
- Ahvenanmaan maakunnan hallitusta pyydetään lausumaan kohdista, jotka koskevat ruotsin kielen taidon osoittamista Ahvenanmaalla suoritetuilla opinnoilla (erillinen liite).

Sisäministeriö pyytää jakelussa mainittuja toimittamaan lausuntonsa oheisesta esiselvityksestä **viimeistään 21 päivänä elokuuta** osoitteisiin kirjaamo@intermin.fi ja maahanmuutto-osasto@intermin.fi.

Lisätietoja antaa lainsäädäntöneuvos Tiina Sinkkanen, puh. 0295 488626, tiina.sinkkanen@intermin.fi ja erityisasiantuntija Hanna Pihkanen, puh. 0295 488256, hanna.pihkanen@intermin.fi.

Lausuntopyyntö

SM2018522

15.6.2020

00.01.05.00

SMDno-2019-1971

Saadut lausunnot ja niistä laadittava yhteenveto julkaistaan valtioneuvoston verkkosivuilla (<http://valtioneuvosto.fi/hankkeet>), jossa ne ovat lausunnonantajien saatavilla.

Lainsäädäntöjohtaja

Riitta Koponen

Lainsäädäntöneuvos

Tiina Sinkkanen

Liitteet

Esiselvitys kansalaisuutta koskevien säännösten muutostarpeista
Kielitaidon osoittaminen Ahvenanmaalla suoritetuilla opinnoilla

Jakelu

Oikeusministeriö
Valtiovarainministeriö
Ulkoministeriö
Sosiaali- ja terveysministeriö
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Sisäministeriön poliisiosasto
Sisäministeriön rajavartio-osasto
Sisäministeriön kansallisen turvallisuuden yksikkö
Ahvenanmaan maakunnan hallitus
Ihmisoikeuskeskus
Yhdenvertaisuusvaltuutettu
Lapsiasiavaltuutettu
Digi- ja väestötietovirasto
Maahanmuuttovirasto
Opetushallitus
Suojelupoliisi
Korkein hallinto-oikeus
Helsingin hallinto-oikeus
Turun hallinto-oikeus
Hämeenlinnan hallinto-oikeus
Itä-Suomen hallinto-oikeus
Vaasan hallinto-oikeus
Pohjois-Suomen hallinto-oikeus
Suomen Asianajajaliitto
Amnesty International Suomen osasto ry
UNHCR Northern Europe
Ihmisoikeusliitto
Etnisten suhteiden neuvottelukunta
Suomi-Seura ry

Tiedoksi

Ministeri Ohisalo
Kansliapäällikkö Pimiä
Valtiosihteeri Parviainen
Erityisavustaja Laaksonen
HKO/oikeudellinen tuki
Viestintäyksikkö
MMO esittelijät